

УДК 322.146.2

DOI: 10.18524/2413-9998/2020.2(45).201425

С. Б. Колодинський,

доктор економічних наук, професор
професор кафедри менеджменту і маркетингу
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Дідріхсона 4, Одеса, 65000, Україна
e-mail: kolodi@ukr.net

О. В. Захарченко,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту і маркетингу
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Дідріхсона 4, Одеса, 65000, Україна
e-mail: robin_a@ukr.net

О. М. Євдокімова,

старший викладач кафедри економіки та підприємництва
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Дідріхсона 4, Одеса, 65000, Україна
e-mail: mamedovna1980@gmail.com

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ

У економічній теорії та спеціальній літературі зустрічаються випадки ототожнення поняття «реструктуризація» з поняттями «реорганізації» або «реінжинірингу», вказується що всі радикальне перепроєктування регіонального господарського комплексу та його найважливіших процесів виступає як його реінжиніринг. Однак це далеко не так, необхідно вказати, що реорганізація підприємства і його реінжиніринг виступають лише як окремі напрями реструктуризації.

Під реструктуризацією розуміється процес зміни структури регіонального господарського комплексу, націлений на підвищення його економічної ефективності через вжиття комплексу внутрішніх заходів, націлених на посилення конкурентоспроможності, економічної стійкості, результативності процесу виробництва та його пристосування до змін світового та внутрішнього ринку, також для адаптації системи управління бізнесом до ринкових умов, що постійно змінюються. В цьому трактуванні поняття реструктуризації відзначена її головна характеристика, а саме – зміна структури регіонального господарського комплексу та підвищення його конкурентоспроможності.

Ключові слова: реструктуризація; регіональна політика; науково-технічний прогрес.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Реструктуризація підприємств регіонального господарського комплексу в своїй практичній частині здійснюється з урахуванням Методичних вказівок, де передбачені поетапні дії керуючих органів. Наказом Фонду державного майна України встановлено план проведення реструктуризації господарських товариств, державна частка в яких складає понад 50 %.

Розроблений план заходів з реструктуризації має включати такі положення: план заходів з реструктуризації товариства, окремий перелік майна, яке увійшло до статутного фонду товариства або підлягає списанню, продажу, консервації, переданню в оренду, комунальну власність; перелік майна товариства, яке увійшло до статутного фонду або підлягає передачі до статутних фондів новостворюваних юридичних осіб; бізнес-плани новостворюваних юридичних осіб; розподільчі баланси (у разі проведення реорганізації товариства) за останній звітний період.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Велика кількість наукових робіт, присвячена розробці заходів з реструктуризації вітчизняних підприємств. Серед відомих науковців, таких як Слава С. С. [1], Орлов О. О. [2], Уманців Ю. М., Міняйло О. І. [3], Рєпіна І. М. [4], Тарасевич В. М., Завгородня О. О. [5] розкривається розвиток інноваційних концепцій в Україні на основі реструктуризації підприємств.

Постановка завдання. Законодавством передбачено, що проект реструктуризації підприємств будь якого господарського комплексу перед поданням його на затвердження погоджується з галузевим міністерством, іншими центральними органами виконавчої влади, місцевим органом виконавчої влади, а також у разі потреби, яка визначається комісією, з іншими негалузевими органами виконавчої влади. Проект також має бути розглянутий наглядовою радою та/або органом, що представляє інтереси трудових колективів підприємств (профспілковими комітетами чи радою трудових колективів), що є важливим та складним завданням, яке потребує ретельного дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Обов'язковою частиною реструктуризації підприємств є аналіз його фінансово-

господарської діяльності: ліквідність; платоспроможність (фінансова стійкість); ділова активність; рентабельність; собівартість та рентабельність основних видів продукції; визначення точки беззбитковості.

Рішення про реструктуризацію підприємства затверджується наказом Фонду державного майна України.

Порядок реструктуризації підприємств передбачає такі дії:

- прийняття рішення про реструктуризацію підприємств;
- створення комісії з реструктуризації підприємств;
- розроблення та впровадження проекту реструктуризації підприємств регіонального господарського комплексу.

Ініціаторами прийняття рішення про реструктуризацію можуть бути:

а) стосовно підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави та регіону – орган виконавчої влади, до сфери управління якого належало підприємство до прийняття рішення про реструктуризацію, або комісія з приватизації цього підприємства;

б) стосовно державних акціонерних товариств – засновники товариств (міністерства, інші органи виконавчої влади, державний орган з приватизації або правління товариства за погодженням з наглядовою радою; уповноважена особа, яка виконує функції з управління державними корпоративними правами;

в) стосовно акціонерних товариств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, – правління товариства за погодженням з наглядовою радою; уповноважена особа, яка виконує функції з управління державними корпоративними правами [1, с. 50-56].

У процесі розгляду рішення про реструктуризацію, поданого ініціатором до Фонду державного майна України, проводиться аналіз фінансового стану підприємств відповідно до Методики проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій; аналіз стану підприємства та підготовка висновків про доцільність проведення його реструктуризації; підготовка, подання до Кабінету Міністрів

України матеріалів для погодження прийняття Фондом державного майна України рішення про реструктуризацію підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави; підготовка та подання керівництву Фонду державного майна на затвердження проекту наказу щодо рішення про реструктуризацію підприємств.

Якщо прийнято рішення про проведення приватизації підприємства, то підготовка висновків про доцільність проведення реструктуризації державного підприємства проводиться за результатами розгляду пропозицій комісії з приватизації.

До комісії з приватизації майна державного підприємства ініціатором подаються пропозиції щодо змісту заходів з реструктуризації. Комісія з приватизації підприємства протягом п'ятнадцяти днів розглядає пропозиції щодо змісту заходів з реструктуризації, готує та подає до Фонду державного майна України висновки стосовно доцільності реструктуризації державного підприємства [2, с. 23–28].

Накази щодо прийняття рішення про реструктуризацію підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, підписуються Головою Фонду державного майна України. Хоча, як зазначалося раніше, рішення про проведення реструктуризації приймається за погодженням Кабінету Міністрів України, тому є сенс, щоб і наказ щодо реструктуризації підприємств підписувався керівником Міністерства, у підпорядкуванні якого знаходиться підприємство, що реструктуризується. Згідно з Положенням Проект реструктуризації підприємства має містити такі розділи:

а) загальні положення: аналіз фінансового стану підприємств; аналіз організаційної структури підприємств; аналіз ринків збуту товарів (робіт, послуг); заходи з реструктуризації підприємств; прогноз соціально-економічних наслідків реструктуризації;

б) розділ з реорганізації акціонерного товариства, який повинен містити обґрунтування доцільності її проведення та відповідний бізнес-план;

в) додатки: план заходів з реструктуризації підприємств; переліки майна підприємств, які підлягають: списанню, продажу,

консервації, передачі в оренду, комунальну власність; переліки майна підприємств, на базі яких доцільно створити у процесі реструктуризації нові юридичні особи (господарські товариства та дочірні підприємства), філії, представництв; бізнес-плани створення нових юридичних осіб.

Також необхідно відзначити, що рішення про припинення процесу реструктуризації приймається державним органом з приватизації: на основі звіту голови правління акціонерного товариства, погодженого наглядовою радою, або керівника державного підприємства про виконання заходів з реструктуризації, передбачених Проектом реструктуризації, а також у разі закінчення терміну виконання заходів, визначених Проектом реструктуризації, за поданням Комісії з реструктуризації, чи прийняття рішення про санацію або ліквідацію підприємств в процесі провадження справи про банкрутство; або продажу пакета акцій, якщо після продажу у власності держави залишається пакет, менший 25 % статутного фонду відкритого акціонерного товариства [3, с. 37–45].

Фінансування заходів з реструктуризації підприємства може здійснюватися за рахунок підприємства, щодо якого прийнято рішення про реструктуризацію, інвесторів чи видатків на фінансування приватизації, передбачених законодавством.

Як вже зазначалось, метою проведення реструктуризації є створення суб'єктів підприємницької діяльності, здатних ефективно функціонувати в умовах становлення ринкової економіки та виробляти конкурентоспроможну продукцію, яка відповідала б вимогам товарних ринків.

Сучасний стан підприємств регіонального господарського комплексу визначається на підставі аналізу фінансово-господарських показників його діяльності, зроблених оцінок потенціальних можливостей виробництва. Для такого аналізу використовуються такі матеріали (за звітний період): аналіз фінансового стану підприємств; показники оцінки конкурентоспроможності як підприємства, так і його продукції; рівень виробничого та науково-технічного потенціалу; стан коопераційних зв'язків та збуту продукції; та інших показників.

Аналіз фінансового стану підприємства проводиться на основі даних бухгалтерського звіту, при цьому важливими показниками є абсолютна ліквідність на початок і кінець звітного періоду та платоспроможність. Розрахунки коефіцієнтів ліквідності та платоспроможності викладено в Постанові Кабінету Міністрів України від 17 березня 2000 р. № 515 «Про затвердження порядку проведення досудової санації державних підприємств».

За результатами аналізу робоча група приймає рішення стосовно ліквідації підприємств через здійснення процедури банкрутства або реструктуризації.

Проект реструктуризації будь-яких підприємств регіонального господарського комплексу має визначати:

- економічне обґрунтування необхідності проведення реструктуризації;
- форми і методи реструктуризації;
- шляхи вирішення фінансових, соціальних та інших питань, пов'язаних із реструктуризацією;
- затрати на проведення реструктуризації і джерела фінансування;
- конкретні заходи, спрямовані на реалізацію проекту.

Реструктуризацію підприємств можуть забезпечити оптимально підібрані організаційно-економічні заходи: перетворення державного підприємства на казенне підприємство; проведення процедури банкрутства; поділ великих підприємств на частини; відокремлення від підприємств непрофільних структурних підрозділів; продаж (або надання в оренду) частини основних фондів підприємства; конверсія, диверсифікація; часткова або повна приватизація; впровадження нових прогресивних форм і методів управління; тимчасове призупинення капітального будівництва та продаж об'єктів незавершеного будівництва; відстрочка або списання боргів; пошук інвестицій та інвесторів.

Ці заходи можуть здійснюватися комплексно або окремо залежно від визначених форм реструктуризації. У разі проведення реструктуризації підприємств шляхом їх поділу розробляється бізнес-план нового (або нових) підприємств господарського комплексу.

При проведенні реструктуризації шляхом реорганізації державного підприємства і перетворення його структурних підрозділів на самостійні підприємства необхідно визначити, що: підрозділ є технологічно відособленим; підрозділ є частиною цілісного майнового комплексу; підрозділи підприємства самостійно виробляють товари; підрозділи займаються діяльністю, яка не є профільною для даного підприємства; підприємство посідає монопольне становище на ринку [4, с. 20-25].

Коли відбувається перетворення структурних підрозділів на самостійні підприємства робоча група готує роздільні баланси нових підприємств (юридичних осіб), які обов'язково підлягають опрацюванню і оформленню у вигляді пропозиції питання: закриття окремих виробництв; консервації оборонних потужностей, а не повну ліквідацію, як це відбувається на українських підприємствах; забезпечення необхідного рівня мобілізаційної готовності.

Проект реструктуризації після розробки робочою групою подається на розгляд галузевої комісії, яка приймає відповідне рішення. Однак законодавством не встановлено чітких шляхів створення таких галузевих комісій, не вказано порядок прийняття рішень та не визначено рівень відповідальності членів комісії. Проект реструктуризації підприємств має вирішувати питання формування ефективної структури виробництва шляхом обмеження розвитку сировинних та напівфабрикатних виробництв, зростання частки виробництв, які мають закінчений технологічний цикл і поліпшують використання природно-ресурсного потенціалу; науково-технічного оновлення виробництва, впровадження нових.

Таким чином, існуюча в Україні нормативно-правова база здійснення реструктуризації не є повним та ефективним керівництвом щодо проведення заходів по підвищенню конкурентоспроможності та фінансової стійкості вітчизняних підприємств регіонального господарського комплексу. Існуюча нормативно-правова база потребує значних доробок, зокрема в плані визначення порядку здійснення безпосередньо

реструктуризації підприємств, з урахуванням умов кожного окремо взятого регіонального господарського комплексу.

Реструктуризація підприємств регіонального господарського комплексу потребує ретельного аналізу та розробки принципів та методичних підходів на основі використання сучасних теорій управління, організації виробництва та заходів з підвищення конкурентоспроможності підприємств та укріплення їх ринкових позицій.

Структурна перебудова промислового комплексу України, спрямована на досягнення конкурентоспроможності продукції, повинна виходити з таких галузевих пріоритетів:

- енергозбереження;
- насичення ринку споживчими товарами і продуктами харчування;
- виробництво конкурентоспроможної продукції, яка б замінила імпорту;
- нарощування видобутку власних енергоносіїв;
- використання вітчизняного інноваційного потенціалу;
- використання кластерної реструктуризації.

Тоб-то, проблема реструктуризації в Україні на мікрорівні набула ключового значення для всього процесу реформування економіки України. Розвиток кризових явищ, з одного боку, і зацікавленість держави, з іншого, в максимальному збереженні підприємств, котрі мають необхідний – потенціал виживання і є стратегічно важливими для країни в цілому, чи окремих її регіонів, – все це загострило проблему реформування [5, с. 36-37].

Реструктуризація підприємств в Україні має свої особливості, зумовлені комплексом загальноекономічних і внутрішніх умов діяльності підприємств регіонального господарського комплексу. Особливості реструктуризації відображають стан сучасної економіки та наслідки розпаду економічних відносин, які існували раніше і мажуть впливати на стан регіону (рис. 1).

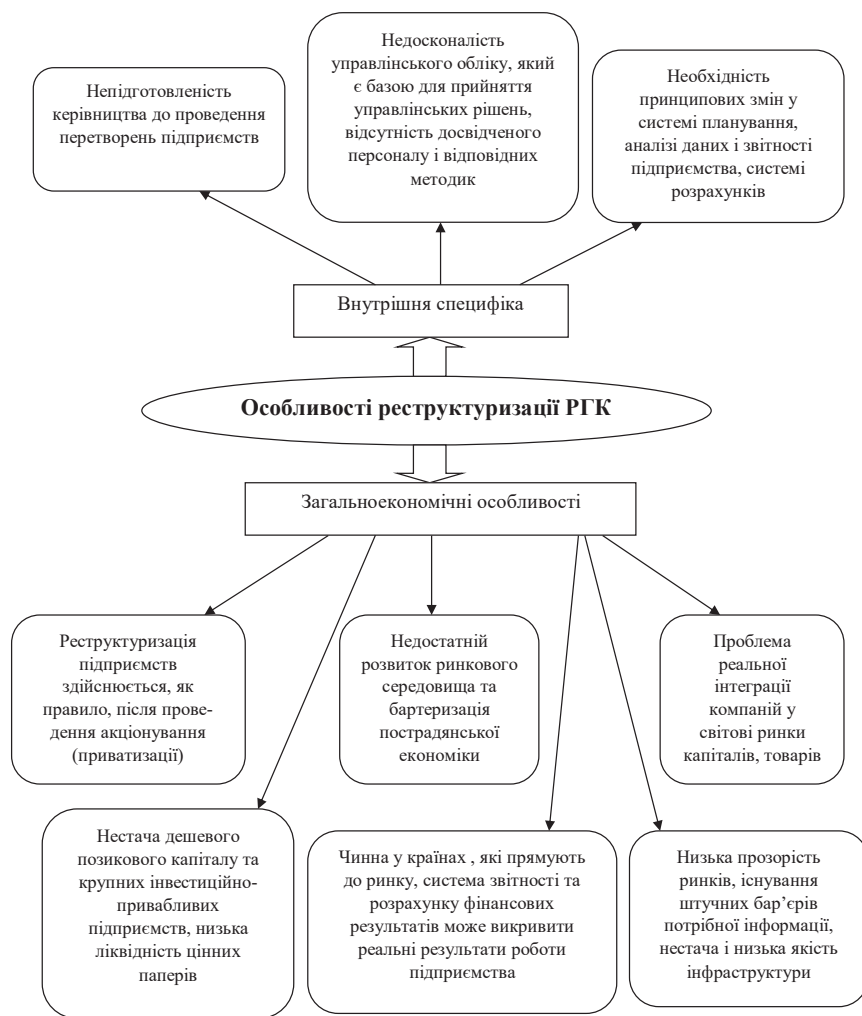

Рис. 1. Умови здійснення реструктуризації РГК в економіці України

Джерело: складено на основі [1; 2; 3].

До основних особливостей та загальноекономічних умов реструктуризації регіонального господарського комплексу належать:

- 1) реструктуризація підприємств здійснюється, як правило, після проведення їх акціонування (приватизації), що пояснюється нестачею у держави коштів для реструктуризації підприємств, які не приватизовані;
- 2) загальноекономічною причиною можна назвати недостатній розвиток ринкового середовища, в якому здійснюється діяльність підприємств (відсутність або нерозвинутість конкуренції, специфіка форм розрахунків за сировину тощо). Цей чинник неминуче вплине на окремі елементи концепції реструктуризації;
- 3) специфікою є майже 90,0 % бартеризація пострадянської економіки (яка в останні роки значно зменшила), що призводить до негативних тенденцій;
- 4) існує проблема реальної (не за вказівкою зверху) інтеграції компаній у світові ринки капіталів, товарів тощо;
- 5) існує проблема дешевого позикового капіталу, оскільки для операцій з реструктуризації підприємства необхідні додаткові фінансові ресурси, які є дуже дорогими в економіках, які трансформуються; існує певна нестача крупних інвестиційно привабливих підприємств;
- 6) проблемним є певний рівень ізоляції світових ринків капіталів (фондових, товарних тощо); у більшості країн Європи існують певні штучні обмеження з боку держави щодо надання кредитів у країни Східної Європи;
- 7) низька прозорість ринків та існування штучних бар'єрів потрібної інформації;
- 8) нестача і низька якість інфраструктури;
- 9) низька ліквідність цінних паперів (наприклад, в Україні не більше 20,0 % акцій, які знаходяться в обороті, можна вважати відносно ліквідними);
- 10) особливо відсутність інститутів, які забезпечували б збереження і обслуговування емісій цінних паперів (що є дуже важливим, оскільки дозволяє вирішувати проблему роздержавлення), а також інститутів, які захищали б інтереси інвесторів, а не емітента.

Реструктуризацію підприємств не слід розглядати як разову, більш чи менш широку систему заходів з оздоровлення і реформування підприємств, після реалізації яких потреба в оновленні і подальшому реформуванні відпадає. Реструктуризація є постійною функцією підприємств, за допомогою якої вони забезпечують собі постійну адаптацію до кон'юнктури і вимог ринку і постійно залишається конкурентоспроможним і прибутковим [5, с. 36-43].

Досягнення конкурентоспроможності в умовах ринкової економіки є головним завданням будь-якого підприємства. В сучасних трансформаційних умовах реструктуризація стала потужним ринковим механізмом та інструментом підвищення конкурентоспроможності підприємств і включає комплекс заходів, направлених на відповідність функціонування підприємств в умовах динамічного розвитку ринку.

У період розвитку ринкових відносин в Україні, звичайно, буде посилюватися невизначеність (попит та ціна) і конкуренція. В таких умовах для ефективного існування підприємств регіонального господарського комплексу повинні бути створені умови для зростання їх конкурентоспроможності. Саме реструктуризація підприємств регіонального господарського комплексу виступає як їх перебудова, націлена на підвищення конкурентоспроможності і досягнення розширеного виробництва, а також одержання прибутку як основи фінансування.

Реструктуризація може здійснюватися в різних сферах регіонального господарського комплексу в залежності від часу реалізації:

- короткострокова, що складається з правової та фінансової частин;
- довгострокова, що базується на прийнятті стратегічних рішень.

Перевагою короткострокової реструктуризації є те, що питання продуктово-ринкової стратегії, націленої на просування на ринки нових наукомістких товарів, можливий тільки коли відбувається розвиток та реконструкція регіонального господарського

комплексу вирішується тільки після суттєвого вливання інвестицій, тобто коли створюються конкурентоспроможні підприємства регіонального господарського комплексу.

Переваги довгострокової реструктуризації регіонального господарського комплексу є забезпечення своєчасного випуску високотехнологічної продукції, необхідної якості та в достатній кількості, яка стає умовою зростання обсягів виробництва та відповідає вимогам регіонального ринку.

Різновидом довгострокової реструктуризації є кластерна реструктуризація. Кластерна структура економіки передбачає об'єднання підприємств регіонального господарського комплексу в єдину систему підприємств, в основі якої лежить технологічний ланцюжок, націлений на посилення виробничих можливостей підприємств, які знаходять на єдиному просторово-адміністративному полі, мають спільні органи управління та таким чином значно підвищують свої конкурентоспроможність.

Висновки та пропозиції. Таким чином, сучасний період розвитку української економіки характеризується активним пошуком заходів щодо нарощування й відновлення промислового потенціалу підприємств регіонального господарського комплексу. Однак відсутність комплексності в проведенні економічної політики не дає змогу забезпечити прискорений ріст вітчизняних підприємств і підвищення ефективності їх діяльності.

1. В умовах, що склалися, реструктуризація може сильно впливати на позитивну зміну в системі промислового комплексу регіону. Реструктуризація підприємств регіонального господарського комплексу при ефективному формуванні її механізмів повинна сприяти підвищенню конкурентоспроможності вітчизняного виробництва й проведенню на новому рівні структурних перетворень у промисловості регіону.

2. Теоретичне та практичне значення дослідження процесу реструктуризації полягає у можливості їх використання з метою підвищення ефективності функціонування промислових підприємств на основі використання механізму реструктуризації, реалізація якого спрямована на стабілізацію фінансово-

економічної діяльності підприємств регіонального господарського комплексу і їх адаптацію до ринкових умов функціонування. Використання розроблених підходів забезпечить скоординовану й планомірну реалізацію процесу реструктуризації, дасть змогу здійснювати ефективне планування й використання необхідних у процесі перетворення регіонального господарського комплексу засобів.

3. Реструктуризацію підприємств не слід розглядати як разову, більш чи менш широку систему заходів з оздоровлення і реформування підприємств, після реалізації яких потреба в оновленні і подальшому реформуванні відпадає. Реструктуризація є постійною функцією підприємств, за допомогою якої воно забезпечує собі постійну адаптацію до кон'юнктури і вимог ринку і постійно залишається конкурентоспроможним і прибутковим.

4. Удосконалення регіональної структури виробництва — це друга важлива проблема сталого розвитку, яка повинна стати основним інструментом мобілізації і концепції ресурсних та інституційних чинників підвищення конкурентоспроможності і структурно-інноваційного оновлення української економіки.

Політика, спрямована на створення промислових кластерів, мережових структур, сприяє реалізації концепції сучасного планування економічного розвитку.

5. При проведенні реструктуризації виникає необхідність комплексного вивчення стану зовнішнього середовища з метою визначення потенційних можливостей реструктуризації підприємств та їх позиціонування відносно підприємств-конкурентів. Це потребує здійснення відповідної аналітичної та дослідницької роботи, яка повинна носити цілеспрямований та послідовний характер.

Список використаної літератури

1. Слава С. С. Розвиток інноваційних концепцій в Україні. Економіка України. 2018. № 8. С. 50-56.
2. Орлов О. О. Інновації у плануванні на основі концепції маржинального підходу. Економіка України. 2018. № 5. С. 23-28.
3. Уманців Ю. М., Міняйло О. І. Економічна політика держави за умов глобальних

трансформацій. Економіка України. 2018. № 9. С. 37-45.

4. Репіна І. М. Трансформаційний аналіз та прогноз розвитку інноваційного підприємництва в Україні. Економіка України. 2018. №11. С. 19-25.
5. Тарасевич В. М., Завгородня О. О. Інноваційно-інформаційна економіка: постіндустріальність, генераційність+ відкритість. Економіка України. 2018. № 3. С. 36-43.

С. Б. Колодинский,

доктор экономических наук, профессор
профессор кафедры менеджмента и маркетинга
Одесская государственная академия строительства и архитектуры
Дидрихсона 4, Одесса, 65000, Украина
e-mail: kolodi@ukr.net

О. В. Захарченко,

кандидат экономических наук, доцент
доцент кафедры менеджмента и маркетинга
Одесская государственная академия строительства и архитектуры
Дидрихсона 4, Одесса, 65000, Украина
e-mail: robin_a@ukr.net

О. М. Евдокимова,

старший преподаватель кафедры экономики и предпринимательства
Одесская государственная академия строительства и архитектуры
Дидрихсона 4, Одесса, 65000, Украина
e-mail: mamedovna1980@gmail.com

СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К РЕСТРУКТУРИЗАЦИИ ПРЕДПРИЯТИЙ РЕГИОНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВЕННОГО КОМПЛЕКСА

В экономической теории и специальной литературе встречаются случаи отождествления понятия «реструктуризация» с понятиями «реорганизация» или «реинжиниринг», указывается что все радикальные перепроктирования регионального хозяйственного комплекса и его важнейших процессов выступает как его реинжиниринг. Однако, это далеко не так, необходимо указать, что реорганизация предприятия и его реинжиниринг выступают только лишь как отдельные направления его реструктуризации.

Под реструктуризацией понимают процесс изменения структуры регионального хозяйственного комплекса, направленный на повышение его экономической эффективности через применение комплекса внутренних мер, нацеленных на усиление конкурентоспособности, экономической стойкости,

результативности процесса производства и его приспособления к изменениям мирового и внутреннего рынка, а также для адаптации систем управления бизнесом к рыночным условиям, которые постоянно изменяются. В этой трактовке понимание реструктуризации отмечается ее главная характеристика, а именно – изменение структуры регионального хозяйственного комплекса и повышение его конкурентоспособности.

Ключевые слова: реструктуризация; региональная политика; научно-технический прогресс.

S. B. Kolodinsky,

Doctor of Economics, Professor

Professor, Department of Management and Marketing

Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture

Didrichson 4, Odessa, 65000, Ukraine

e-mail: kolodi@ukr.net

O. V. Zakharchenko,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Associate Professor, Department of Management and Marketing

Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture

Didrichson 4, Odessa, 65000, Ukraine

e-mail: robin_a@ukr.net

O. M. Yevdokimova,

senior lecturer,

Department of Economy and Enterprise

Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture

Didrichson 4, Odessa, 65000, Ukraine

e-mail: mamedovna1980@gmail.com

MODERN APPROACHES TO THE RESTRUCTURING OF ENTERPRISES OF THE REGIONAL ECONOMIC COMPLEX

In economic theory and in specialized literature, there are cases of identifying the concept of “restructuring” with the concepts of “reorganization” or “reengineering”, it is indicated that all radical redesigns of a regional economic complex and its most important processes appear as its reengineering. However, this is far from the case; it is necessary to indicate that the reorganization of the enterprise and its reengineering act only as a separate direction of its restructuring.

Restructuring is understood as the process of changing the structure of the regional economic complex, aimed at increasing its economic efficiency through the application of a set of internal measures aimed at enhancing competitiveness, economic

stability, the efficiency of the production process and its adaptation to changes in the world and domestic market, as well as for adapting business management systems to market conditions that are constantly changing. In this interpretation of the understanding of restructuring, its main characteristic is noted, namely, a change in the structure of the regional economic complex and an increase in its competitiveness.

Keywords: restructuring; regional policy; scientific and technological progress.

References

1. Slava, S. S. (2018). Rozvytok innovatsiinykh kontseptsii v Ukraini [Development of innovative concepts in Ukraine]. *Ekonomika Ukrainy. – Economy of Ukraine*. № 8. Pp. 50-56.
2. Orlov, O. O. (2018). Innovatsii u planuvanni na osnovi kontseptsii marzhynalnoho pidkhodu [Planning innovations based on the concept of margin approach]. *Ekonomika Ukrainy. – Economy of Ukraine*. № 5. Pp. 23-28.
3. Umantsiv, Yu. M. & Miniailo, O. I. (2018). Ekonomichna polityka derzhavy za umov hlobalnykh transformatsii [Economic policy of the state in the conditions of global transformations]. *Ekonomika Ukrainy. – Economy of Ukraine*. № 9. Pp. 37-45.
4. Riepina, I. M. (2018). Transformatsiinmi analiz ta prohnoz rozvytku innovatsiino-ho pidpriemnytstva v Ukraini [Transformation analysis and forecast of innovative entrepreneurship development in Ukraine]. *Ekonomika Ukrainy. – Economy of Ukraine*. № 11. Pp. 19-25.
5. Tarasevych, V. M. & Zavhorodnia, O. O. (2018). Innovatsiino-informatsiina ekonomika: postindustrialnist, heneratsiinist+ vidkrytist [Innovation-information economy: post-industrialism, generationality + openness]. *Ekonomika Ukrainy. – Economy of Ukraine*. № 3. Pp. 36-43.